

DL-VIII.454.276.2024 Warszawa, 09 października 2025 r.

dot. KRM-0610-177-25

Pan Mariusz Skowroński Sekretarz Stałego Komitetu Rady Ministrów

Szanowny Panie Sekretarzu,

w odpowiedzi na przekazane pismem z dnia 2 października 2025 r. tabelaryczne zestawienie uwag wraz ze stanowiskiem Ministra Cyfryzacji do zgłoszonych przez Ministra Sprawiedliwości uwag do *projektu ustawy o systemach sztucznej inteligencji (UC71)*, uprzejmie wskazuję, że z uwagi na fakt, iż nie został udostępniony tekst autopoprawki przeznaczonej do rozpatrzenia na posiedzeniu Stałego Komitetu Rady Ministrów, Minister Sprawiedliwości nie może co do ww. autopoprawki zgłosić jakichkolwiek uwag. Równocześnie uprzejmie wskazuję, co następuje.

- 1. Pomimo uwzględnienia przez projektodawcę uwag dot. zabezpieczenia kosztów dodatkowej etatyzacji Sadu Ochrony Konkurenci i Konsumentów (dalej: SOKiK) oraz jego wyposażenia i niezbędnych szkoleń, w dalszym ciągu żadne etaty sędziowskie nie zostały ujęte w ramach limitu 881 dodatkowych etatów (obejmującego: 393 etatów urzędniczych, 325 etatów asystentów sędziów, 150 etatów asesorskich oraz 13 etatów specjalistów OZSS). Należy zwrócić również uwagę, że w OSR nie uwzględniono ważnej kwestii wzmocnienia Sądu Apelacyjnego w Warszawie, wobec czego ponawia się zgłaszany na wcześniejszych etapach prac legislacyjnych postulat wskazania Sądu Apelacyjnego w Warszawie wśród podmiotów, na które oddziałuje projekt ustawy. Konieczne jest również uwzględnienie w OSR potrzeby szkoleń dla sędziów Sądu Apelacyjnego w Warszawie, którzy będą rozpoznawali apelacje i zażalenia z nowego obszaru spraw. Należy się spodziewać, że przynajmniej część orzeczeń wydawanych przez SOKiK na podstawie przepisów projektowanej ustawy będzie zaskarżana. Niezbędne więc wydaje się także zapewnienie systemu szkoleń dla sędziów i asystentów sędziów wykonujących swoje obowiązki w VII Wydziale Gospodarczym i Własności Intelektualnej w Sądzie Apelacyjnym w Warszawie, który pozostaje właściwy do orzekania w sprawie środków odwoławczych od orzeczeń
- W odniesieniu do kosztów dodatkowej etatyzacji uprzejmie informuję, że ostateczna kwota może ulec korekcie po końcowym wyliczeniu. Zakładam, że będzie to korekta zmniejszająca.
- 3. Równocześnie podtrzymania wymagają uprzednio zgłaszane uwagi o charakterze prawnokarnym. Projektowany art. 95 ust. 1 nadal wydaje się być sformułowany niepoprawnie. Rozdział 3 projektowanej ustawy, do którego odwołuje się wskazany przepis, normuje kontrolę. Należy przyjąć, że wystarczające byłoby, by przepis penalizował jedynie udaremnianie lub utrudnianie kontroli, skoro to pojęcie jest szersze i obejmuje również czynności kontrolne. W przypadku kontroli projektodawca wskazał, że chodzi o tę z rozdziału 3. W przypadku czynności brak jest jednak jakiegokolwiek dookreślenia, których/jakich czynności ta penalizacja dotyczy. W tym kontekście proponowana przez Ministra Sprawiedliwości zmiana jest korzystna,

albowiem dotyczy całego procesu kontroli, a nie tylko poszczególnych czynności. Niestety, pomimo deklaracji z tabeli, z projektu nie usunięto ust. 2 art. 95. W tym zakresie konieczne jest podtrzymanie wcześniej zgłoszonych uwag, z jednoczesną możliwością dopracowania przepisu na etapie prac komisji prawniczej. Podobna sytuacja zachodzi w zakresie uwag do art. 96. Pomimo deklaracji o uwzględnieniu uwag nie skorygowano treści przepisu. Podobnie zatem jak w zakresie art. 95 ust. 2 konieczne jest podtrzymanie zgłoszonych uwag. Wskazuję przy tym, że deklaracja projektodawcy, że odwołanie w tym przepisie powinno być do art. 49, a nie do art. 48, nie sanuje wadliwości przepisu. Dekodując go bowiem poprzez art. 49 (jak w tabeli chce projektodawca) penalizuje on utrudnianie lub udaremnianie przeprowadzenia jakichś czynności związanych z wydaniem przez Komisję decyzji w przypadku, gdy system sztucznej inteligencji stwarza bezpośrednie, określone ryzyko. Rzecz jednak w tym, że nie sposób wyinterpretować z art. 49 jak sprawca miałby utrudniać lub udaremniać wydanie tej decyzji, jeśli nie ma wpływu na czynności organu. Jednocześnie zastrzec należy możliwość dopracowania omawianego przepisu na etapie prac komisji prawniczej. Dodatkowo w dalszym ciągu istnieje konieczność określenia, czy projektowane przepisy karne są przestępstwem, czy wykroczeniem. Jest to konieczne nie tylko z uwagi na treść § 81 zasad techniki prawodawczej, ale przede wszystkim na zasadę ultima ratio prawa karnego i powiązaną z nią zasadę proporcjonalności i adekwatności środków represji w stosunku do karygodności penalizowanego zachowania. Co przy tym oczywiste, decyzja ta powinna być poprzedzona merytoryczną analizą, czy w kontekście celów zakładanych środków penalnych projektodawca chce przymusić określone osoby do zachowania zgodnego z prawem, czy też kara ma mieć charter retrybutywny. W pierwszym przypadku, w szczególności w kontekście przedsiębiorców (w tym osób prawnych) zasadny wydaje się reżim administracyjnej kary pieniężnej (ze zobiektywizowaną odpowiedzialnością, bez konieczności badania stopnia zawinienia i karygodności). Gdyby jednak projektodawca projektował omawiane środki przymusu jako stricte penalne – rozstrzygnąć powinien, właśnie z uwagi na zasadę ultima ratio prawa karnego i zasadę proporcjonalności takich środków, czy dla zapewnienia porządku prawnego będzie wystarczająca odpowiedzialność wykroczeniowa w szczególności, że ustawy szczególne przewidują za określone wykroczenia z tych ustaw kary grzywny (np. art. 45 ustawy o odpadach wydobywczych).

- 4. Jednocześnie odnosząc się do przedstawionego zestawienia uwag uprzejmie informuję, że akceptuję zaproponowane dodanie do ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1568, z późn. zm.) art. 479⁸⁸ⁱ i jego brzmienie: "Skarga kasacyjna od orzeczenia sądu drugiej instancji przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia.", jak również zaproponowaną zmianę w ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1228) brzmienia art. 3 ust. 2 pkt 9 i art. 32, poprzez wyraźne unormowanie w nich kwestii opłat od odwołania od decyzji oraz zażalenia na postanowienie Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji oraz ich wysokości, które to propozycje są skutkiem uwzględnienia przez projektodawcę zgłoszonych przez Ministra Sprawiedliwości uwag. Za wystarczające uznaję również wyjaśnienia odnośnie do uwagi nr 25 zgłoszonej do art. 77 i nast. projektu ustawy (Rozdział 8 Środki wspierające innowacyjność dotyczący piaskownic regulacyjnych).
- 5. Końcowo uprzejmie informuję, że Minister Sprawiedliwości przedstawi odpowiednią propozycję regulacji, do których uprzednio zgłaszał uwagi, po odbyciu spotkania

roboczego zaplanowanego na 15 października 2025 r., zakończeniu uzgodnień i wypracowaniu stanowiska w ww. zakresie. Wszystko to ma przełożyć się na większą skuteczność obowiązującej w przyszłości ustawy o systemach sztucznej inteligencji, w szczególności w zakresie szeroko rozumianych postępowań sądowych.

Z wyrazami szacunku z upoważnienia Ministra Sprawiedliwości Arkadiusz Myrcha Sekretarz Stanu /podpisano elektronicznie/